

Handläggare:
Catharina Holmberg
Tel 508 33 718

Till
Utbildningsnämnden
2009-09-17

Att välja skola på webben

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar

- att inför skolplaceringen 2010 införa en e-tjänst som för vårdnadshavare erbjuder och möjliggör att göra ett aktivt val av förskoleklass och skolbarnsomsorg i enlighet med detta tjänsteutlåtande
- att återkomma med eventuella förslag till förändringar i nuvarande regler efter hand som arbetet fortskrider
- att en kommunikationsstrategi tas fram för information till vårdnadshavare och elever om e-tjänsten och hur den fungerar m.m.
- att fortsätta utveckla e-tjänsten för att på sikt möjliggöra ansökan till samtliga årskurser i grundskolan samt ansökan om byte av skola.

Thomas Persson
Utbildningsdirektör

Håkan Edman
Grundskolchef

Per Thorslund
Avdelningschef enskilt fristående

Sammanfattning

Varje år börjar drygt 6 000 Stockholmsbarn i förskoleklass. Föräldrarna har möjlighet att välja utifrån ett utbud av kommunala och fristående verksamheter. För att intentionen med detta skolval ska uppfyllas krävs att sker på ett kvalitets- och rättssäkert sätt. Det är angeläget att det sker med en resurseffektiv administration och en kvalitetssäkrad och transparent handlägningsprocess som den enskilde medborgaren har full insyn i.

Med nuvarande kommunala skolvalssystem ansvarar de kommunala grundskolorna för att samtliga skolpliktiga elever i deras geografiska upptagningsområde (skolpliktsbevakningsområde) har en skolplacering vid varje nytt läsår. Det är en resurskrävande manuell handläggning som kan förenklas, effektiviseras och bättre anpassas till vårdnadshavares möjlighet att välja skola åt sitt barn.

Idag går ca 50 % av eleverna i skolpliktsbevakningsskolan och resten väljer en annan kommunal eller fristående skola.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar om att inför skolvalet 2010 utveckla en e-tjänst som i ett första steg 2010 möjliggör vårdnadshavares val av förskoleklass och skolbarnsomsorg via webben. I första steget ska e-tjänsten användas vid val till kommunal förskoleklass och skolbarnsomsorg samt till förskoleklass i fristående skola där skolhuvudmannen valt att ansluta till tjänsten. Tjänsten syftar till att på sikt tillgodose medborgarnas förväntningar på en samlad e-tjänst i ett enhetligt system för olika val som rör skolan oavsett skolhuvudman.

Bakgrund

I Stockholm finns ca 70 000 grundskoleelever som varje år ska ha en skolplacering i någon av stadens 147 kommunala och 85 fristående grundskolor.

Grundskoleavdelningen har sedan starten 2007 utgått från det beslut som togs i kommunfullmäktige 2006-02-06 om en gemensam rutin för skolval i Stockholm. Olika traditioner i de 18 stadsdelarna har emellertid lett till att rutiner och urvalsgrunder vid handläggning av vårdnadshavares val av skola till sina barn varierar kraftigt mellan olika skolor.

Fristående skolor har utöver reglering i skollag rätt till sådana urvalsgrunder som är definierade i skolans tillstånd från Skolinspektionen.

Utbildningsförvaltningen anser att rutiner och urvalsgrunder för skolval i

Stockholm ska vara enhetliga i så stor utsträckning som möjligt. De ska vara väl kända av alla berörda och den administrativa handläggningen ska ske på ett resurseffektivt sätt som ger rätt förutsättningar och lika villkor för stadens skolor att planera sin verksamhet. Vårdnadshavare ska uppleva skolvalsprocessen som rättssäker och valet ska kunna göras på ett användarvänligt sätt med full insyn i ärendet under handläggningstidens gång.

Med nuvarande skolvalssystem finns ingen avgränsad skolvalsperiod utan skolvalet pågår fram till skolstart. Vid val om plats vid en speciell skola får berörd skola ta

Att välja skola på webben

Box 22049, 104 22 Stockholm. Hantverkargatan 2 F
Telefon 08/508 33 000
catharina.holmberg@utbildning.stockholm.se

www.stockholm.se

ställning till om det finns plats för de elever som sökt dit. De vårdnadshavare som inte gjort något aktivt val för sina barn under våren tilldelas en plats på en kommunal skola utifrån elevens bokföringsadress. Varje kommunal skola har ett område med gatuadresser som sitt upptagningsområde och skolpliktsbevakningsområde. Skolan ansvarar för att alla de elever som ingår i skolans bevakningsområde har en skolplacering oavsett om barnen valt den skola de hör till eller en annan skola. För närvarande väljer ca 50 % sin skolpliktsbevakningsskola.

I dagsläget kan vårdnadshavare under året anmäla sig, eller stå i kö till flera skolor samtidigt och behöver inte göra ett aktivt val om man väljer sin skolpliktsbevakningsskola. Det medför en ständigt pågående och öppen skolvalsprocess som inte ger tillräckligt incitament för vårdnadshavare att bestämma sig för en skola i ett tidigt skede, vilket öppnar för sena val till såväl kommunala som fristående skolor. Många vårdnadshavare uppfattar skolvalet otydligt och rättsosäkert när skolplaceringar ändras ända fram till skolstart utifrån olika urvalsgrunder

De kommunala skolorna har ett arbete med att spåra vilken skola elever valt, om de valt en annan skola än skolpliktsbevakningsskolan. Arbetet med skolplaceringar, resurs- och bemanningsplacering är omfattande och resurskrävande. Innan detta arbete är slutfört kan inte rektor fastställa klasser och grupper och bekräfta val och klasstillhörighet till vårdnadshavare. Det innebär att information till vårdnadshavare kommer ut senare än vad vårdnadshavarna önskar.

Urvalsgrunderna för skolplacering skiljer sig idag mellan skolorna. I skollagen finns angivet vilka kriterier en kommunal skolhuvudman ska använda vid skolplacering. Då det idag saknas ett enhetligt system och en gemensam skolvalsperiod så förekommer olika tolkningar av kriterierna på skolorna. Likvärdighetsgarantin är särskilt betydelsefull för elever i behov av särskilt stöd vid val av skola.

Många föräldrar kontakter skola, central förvaltning, politiker m.fl. i samband med val av skola när de uppfattar skolvalsprocessen som otydlig och rättsosäker.

Många myndigheter och kommuner erbjuder idag sina tjänster till medborgarna via olika kundvalstjänster på webben. Dessa e-tjänster möjliggör för medborgare att göra sina val vid tider som passar dem bäst, följa handlägningsprocessen och säkrar att valen kommer till rätt adress. Stockholm saknar idag en sådan e-tjänst vid val av skola. I syfte att kvalitetssäkra skolvalsprocessen är en e-tjänst av stor betydelse bl.a.

för att den medger handläggning av en stor volym ansökningar utan omfattande manuellt administrativt stöd.

Ärendet

I förvaltningens arbete med en förbättrad skolvalsprocess har frågan aktualiserats om att etablera en extern e-tjänst som gör det möjligt för alla vårdnadshavare att välja skola på webben oavsett om valet avser en placering i en fristående skola eller en kommunal skola i Stockholm. Syftet med e-tjänsten är att skapa en enhetlig, effektiv skolvalsprocess så att vårdnadshavare kan få ett definitivt besked om skolplacering tidigt under våren inför ett nytt läsår. Rektorer ska få en längre planeringstid för resursåtgång och behov av bemanning inför ett nytt läsår. E-tjänsten ska kunna kopplas ihop med Jämför service-funktionen och möjliggöra för vårdnadshavare att följa sitt ärende under handläggningen och tjänsten ska upplevas enkel och ändamålsenlig att använda.

Inför 2010 ska vårdnadshavare kunna ansöka om plats i förskoleklass och skolbarnsomsorg och på sikt ska tjänsten möjliggöra ansökan till samtliga årskurser i grundskolan samt ansökan för byte av skola.

Tjänsten ska underlätta för vårdnadshavarna att göra ett aktivt skolval och säkerställa kvalitet i skolvalsprocessen genom gemensamma kriterier, en tydlig organisation och en transparent handläggning.

Målet är att skapa en funktion som alla vårdnadshavare ska kunna använda för att göra ett aktivt skolval under en gemensam skolvalsperiod oavsett om valet avser en kommunal eller fristående grundskola.

Medborgaren har en aktiv roll under hela handläggningen. Skolorna handlägger de val som rör den egna skolan och den centrala förvaltningen blir den slutliga kvalitetssäkringen för att alla elever har en skolplacering utifrån sina behov och att samtliga skolpliktiga barn i kommunen har en skolplacering.

I förslaget till utveckling av en e-tjänst för val till grundskola kommer fristående skolor erbjudas att delta.

En extern e-tjänst är också ett led i utbildningsförvaltningens arbete med att utveckla och förbättra administrativa rutiner och system som dels förbättrar kvaliteten och rättssäkerheten, dels skapar en större resurseffektivitet och likvärdighet mellan skolor oavsett skolhuvudman.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i samverkan mellan grundskoleavdelningen, avdelningen för enskilt driven och fristående verksamhet och administrativa avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det finns flera viktiga skäl till att införa en extern e-tjänst för att söka skola på webben.

Medborgarna är idag vana vid att utnyttja myndigheters tjänster via webben på tider som passar dem och med en möjlighet att följa sitt eget ärende.

Förvaltningen behöver förbättra rutiner och system som skapar resurseffektivitet och som kvalitetssäkrar olika handlägningsprocesser. Det är angeläget att det blir känt för medborgarna vilka urvalsgrunder som används vid skolplaceringar. Rektor ska ha ett skolpliktsansvar för de elever som är inskrivna i skolan. Den centrala förvaltningen har i egenskap av kommunal skolhuvudman ansvar för att alla skolpliktiga barn har en skolplacering och att denna placering tillgodoser vårdnadshavares önskemål och elevers särskilda behov enligt bestämmelserna i skollagen.

Skolorna i Stockholm ska ha möjlighet att på lika villkor planera och genomföra sin verksamhet. På sikt, från 2011, ska skolorna ha längre tid att planera för en resurseffektiv inre organisation som tillgodoser enskilda barns särskilda behov och som skapar en ändamålsenlig bemanning. Det är därför av stor betydelse att kunna använda ett administrativt system som klarar en stor mängd transfereringar utan ökade administrativa kostnader eller sämre kvalitet och rättsosäkerhet för medborgaren.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar om en gemensam skolvalsprocess fr.o.m.2010 utifrån enhetliga urvalskriterier i enlighet med bestämmelser i skollagen och definierade urvalsgrunder i fristående skolors tillstånd. Inför 2010 föreslås en e-tjänst som i ett första steg möjliggör vårdnadshavares val av kommunal förskoleklass och skolbarnsomsorg samt till de fristående skolor som valt att använda tjänsten. Ambitionsnivån är att så många som möjligt gör sitt val via webben, men under en övergångsperiod behöver det ändå finnas möjlighet att göra valet via ”pappersblankett”.

Val till förskoleklass 2010 organiseras centralt av utbildningsförvaltningen. Övriga val inom grundskolan följer tidigare rutiner.

Att välja skola på webben

Box 22049, 104 22 Stockholm. Hantverkargatan 2 F
Telefon 08/508 33 000
catharina.holmberg@utbildning.stockholm.se

www.stockholm.se

En kommunikationsstrategi för den nya e-tjänsten om val av skola tas fram för information till föräldrar och elever om vad det fria skolvalet i Stockholm innebär och vad stadens skolor erbjuder.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar i enlighet med detta tjänsteutlåtande samt om en fortsatt utveckling av e-tjänstfunktionen som på sikt möjliggör ansökan till samtliga årskurser i grundskolan samt ansökan för byte av skola.

Bilaga:

Urvalsgrunder vid val av skola

Att välja skola på webben

Box 22049, 104 22 Stockholm. Hantverkargatan 2 F
Telefon 08/508 33 000
catharina.holmberg@utbildning.stockholm.se

www.stockholm.se